

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum secundæ nuptiæ sint licitæ? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

cum vxorem adulteram prius: tamen secundum aequitatem iuris iudex ex officio suo debet eum cogere, ut caveat periculo animæ eius, & scandalo aliorum, quamuis vxor non possit reconciliationem petere.

Ad quintum dicendum, quod si adulterium viri sit occultum, per hoc non auferitur ius excipiendi contra accusationem viri vxori adulteræ, quamuis desit sibi probatio: & ideo peccat vir diuortium petens: & si post sententiam de diuortio vxor petat debitum, nec reconciliationem, vir tenetur ad vtrumque.

QVÆST. LXIII.

De secundis nuptijs, in duos articulos diuisa.

Consequenter considerandum est de secundis nuptijs.

Circa hoc queruntur duo.

Primo, vtrum sint licitæ?

Secundo, vtrum sint sacramentum?

ARTIC. I.

Vtrum secunda nuptia sint licita?

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod secunda nuptia non sint licita. Quia iudicium de re debet esse secundum veritatem. Dicit enim Chrysostomus, quod secundum virum accipere, secundum veritatem est fornicatio, quæ non est licita. Ergo nec secundum matrimonium.

Præterea, Omne quod non est bonum, non est licitum. Sed Ambrosius dicit, quod secundum matrimonium non est bonum. Ergo non est licitum.

Præterea, Nullus arceri debet ne intersit illis quæ sunt honesta & licita. Sed sacerdotes arceri ne intersint secundis nuptijs, vt in littera patet. Ergo non sunt licitæ.

Præterea, Nullus reportat poenam nisi pro culpa. Sed pro secundis nuptijs aliquis reportat irregularitatis poenam. Ergo non sunt licitæ.

SED contra est, quod Abraham legitur secundas nuptias contraxisse, Gen. 25.

Præterea, Primæ Tim. 5. dicit Apostolus, Volo.

N B 2 ego

261
Tho. 4. d.
42. q. 3.
ar. 1. et 2
* hom. 32
in Matt.
in opere
imperfe-
cto, to. 2.
et dec. 31
q. 1. c. 9.
† Amb.
in fin. cō-
me. 1. ad
7. c. 1. ad
Cor. ali-
quid de
hoc habet
to. 5.
* lib. 4.
sent. d. 43
S. vit.
† vide Au-
gust. li 16
de Ciuit.
Dei, c. 34
to. 5. et
in lib. de
bono vi-
dualitatis
c. 12.

ego iuniores (scilicet viduas) nubere, filios procreare. Ergo secundæ nuptiæ sunt licitæ.

RESPONDEO dicendum, quod vinculum matrimoniale non durat, nisi vsque ad mortem, vt patet Romanorum septimo: & idem moriente altero coniugum, vinculum matrimoniale cessat. Vnde propter præcedens matrimonium non impeditur aliquis à secundo, mortuo coniuge: & sic* non solum secundæ, sed tertiæ, & sic deinceps nuptiæ sunt licitæ.

Ad primum ergo dicendum, quod Chrysofostomus loquitur quantum ad causam, quæ aliquando solet ad secundas nuptias incitare, scilicet concupiscentiam, quæ etiam ad fornicationem incitat.

Ad secundum dicendum, quod secundum matrimonium dicitur non esse bonum, non quia non sit licitum, sed quia caret illo honore significationis, quod est in primis nuptiis, vt sit vna vnus: sicut est in Christo & Ecclesia.

Ad tertium dicendum, quod homines diuini dicitur, non solum ab illicitis, sed etiam ab illis quæ habent aliquam turpitudinis speciem, arcantur: & idem etiam arcantur à secundis nuptiis, quæ carent honestate, quæ erat in primis.

Ad quartum dicendum, quod irregularitas non semper inducitur propter culpam, sed propter defectum sacramenti: & idem ratio non est ad propositum.

ARTIC. II.

Verum secundum matrimonium sit sacramentum.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod secundum matrimonium non sit sacramentum. Qui enim iterat sacramentum, facit ei iniuriam. Sed nulli sacramento facienda est iniuria. Ergo secundum matrimonium esset sacramentum, nullo modo esset iterandum.

¶ 2 Præterea, in omni sacramento adhibetur aliqua benedictio. Sed in secundis nuptiis non adhibetur benedictio, vt in littera* dicitur. Ergo non est ibi aliquod sacramentum.

* Aug. li. 2. cōt. aduers. leg. et proph. c. 11.
† loco citato in argumentum. 1.
Vide Augustinum de heresi ad Quod vult Deus haresi 26 38. & 86 fo. 6. & in lib. de fide ad Pet. c. 42. fo. 3.

262
li. 4. sent. d. 42. §. 1 in fin. ex Ambrosio cōmēt. c. 39 sup illud 1. Cor. 7. Beatior autē, ess. & gloss. interl. ib.

¶ 3
menti.
gnificat
Christus
¶ 4
à suscep
impedit
mentum
SEI
peccato,
rimonijs
des, pro
nium
¶ Præ
terem n
us, sicut
prij con
ales.
RESPO
ntur i
um sacra
mentum
rimonijs
um legit
sensus in
etiam sec
¶ primum
Ad pri
de sacra
tunc enim
quod prin
na, sicut
character
um non
ramenti;
matrimon
sacramen
tubac.
¶ 3 Præ